

Sygn. akt IV CZ 38/18

POSTANOWIENIE

Dnia 20 września 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

SSN Karol Weitz

w sprawie z powództwa Z. W. O.

przeciwko J. Z. i W. Z.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 20 września 2018 r.,

zażalenia pozwanych

na postanowienie Sądu Okręgowego w O.

z dnia 15 listopada 2017 r., sygn. akt I Cz [...],

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w W. postanowieniem z dnia 23 lutego 2017 r. odrzucił apelację pozwanych od wyroku tego Sądu z dnia 17 października 2016 r. z uwagi na to, że została ona opłacona po terminie.

Pozwani w dniu 9 marca 2017 r. złożyli wniosek o przywrócenie terminu do uiszczenia opłaty od apelacji a następnie – w tym samym dniu - zażalenie na postanowienie odrzucające apelację.

Sąd Rejonowy w W., po uzyskaniu oświadczenia pozwanych, że popierają wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia wymaganej opłaty, postanowieniem z dnia 7 kwietnia 2017 r. oddalił ten wniosek.

Pozwani w dniu 27 kwietnia 2017 r. złożyli kolejne zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego z dnia 23 lutego 2017 r. wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu do jego wniesienia.

Przewodniczący Wydziału w dniu 31 maja 2017 r. zarządził przedstawienie zażalenia pozwanych z dnia 9 marca 2017 r. Sądowi Okręgowemu w O. i wskazał, że decyzja w przedmiocie wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia zażalenia złożonego w dniu 27 kwietnia 2017 r. zostanie podjęta po rozpoznaniu pierwszego z wymienionych zażaleń.

Sąd Okręgowy w O. postanowieniem z dnia 27 lipca 2017 r. odrzucił zażalenie pozwanych z dnia 9 marca 2017 r. jako niedopuszczalne z uwagi na wzajemną sprzeczność podstaw tego środka odwoławczego oraz wniosku o przywrócenie terminu do dokonania wymaganej opłaty.

Pozwani zaskarżyli powyższe orzeczenie zażaleniem do Sądu Najwyższego, które Sąd Okręgowy odrzucił postanowieniem z dnia 15 listopada 2017 r. W uzasadnieniu wskazał, że zaskarżone postanowienie nie jest orzeczeniem kończącym postępowanie w sprawie i zostało wydane w wyniku kontroli instancyjnej postanowienia o odrzuceniu apelacji.

W zażaleniu na to postanowienie pozwani zarzucili naruszenie art. 394 § 1 k.p.c. przez odrzucenie zażalenia, wskazując, że powinno ono zostać rozpoznane merytorycznie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odrzucenie przez sąd drugiej instancji zażalenia na postanowienie sądu pierwszej instancji odrzucające apelację jest orzeczeniem kończącym postępowanie w sprawie, przy czym orzeczenie to nie zostaje wydane w wyniku rozpoznania zażalenia w rozumieniu art. 394¹ § 2 k.p.c. (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 14 listopada 2008 r., II PZ 34/08, OSNP 2010, nr 11-12, poz. 140 oraz z dnia 20 lipca 2012 r., II CZ 59/12, nie publ.). Odmienne

zapatrywanie Sądu Okręgowego, wyrażone w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, należało zatem uznać za błędne. Nie mogło to jednak prowadzić do uwzględnienia zażalenia zmierzającego do podważenia trafności postanowienia odrzucającego apelację.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przeważa zapatrywanie - aprobowane przez skład orzekający - zgodnie z którym opłacenie środka odwoławczego nie jest odrębną czynnością procesową, co wyłącza możliwość skutecznego wniesienia wniosku o przywrócenie terminu do uiszczenia opłaty należnej od tego środka zaskarżenia (zob. postanowienia: z dnia 2 września 1981 r., II CZ 107/81, nie publ., z dnia 7 czerwca 2002 r., IV CZ 92/02, nie publ., z dnia 27 stycznia 2005 r., II UZ 48/04, nie publ., z dnia 22 lutego 2006 r., III CZ 4/06, nie publ. oraz uchwała z dnia 4 stycznia 2008 r., III CZP 119/07, OSNC-ZD 2008, nr D, poz. 98). Możliwość przywrócenia terminu do dokonania czynności procesowej, który został przekroczony, dotyczy czynności procesowej, a nie jej elementów składowych, kreujących ją lub tworzących jej formę. Jeżeli więc sąd odrzucił środek odwoławczy z powodu niespełnienia któregoś z jego wymagań i nieuzupełnienia braku, wniosek o przywrócenie terminu może dotyczyć - czego nie dostrzegli skarżący - wniesienia tego środka, a nie tylko uzupełnienia jego braku. Zażalenie oparte na odmiennym - wadliwym - założeniu nie mogło zatem prowadzić do skutecznego podważenia postanowienia odrzucającego apelację.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.